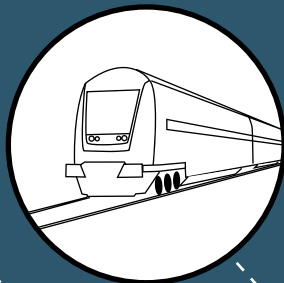

זכויות וזכאות בתחבורה והסעות לאנשים עם מוגבלות

כל אדם רוצה לצאת מביתו ולהשתלב בקהילה: לצאת לעבוד, לטייל, לעשות סידורים, לבקר אצל הרופא ולהתארח אצל משפחה וחברים. האפשרות לעלות לכלי תחבורה פרטי או ציבורי היא כמעט מובנת מאליה לאנשים רבים. אלא שאנשים עם מוגבלות צריכים ששירותי התחבורה יהיו מותאמים למוגבלותם. על כן חשוב לדעת: לאדם עם מוגבלות יש זכות להיעזר בשירותי תחבורה נגישים, לקבל סיוע כלכלי במימון העלות הגבוהה של נייודתו (כלי רכב יקרים, כיסאות גלגלים ממונעים ועוד), ולא אחת הוא זכאי גם לשירותי הסעות ייחודיים.

מטרת עלון זה היא להביא לכם, אנשים עם מוגבלות, את עיקרי הזכויות והזכאויות שלכם בתחום התחבורה וההסעות. אנו מקווים שמידע זה יסייע לכם לממשן.

נסיעה טובה!

תוכן עניינים

- א. הזכות לשוויון בשירותי תחבורה ציבורית 4
- ב. נגישות של תחבורה ציבורית 6
- ג. זכאות להנחה בתחבורה ציבורית 14
- ד. זכאות להסעות למסגרות ייחודיות 16
- ה. זכאויות נוספות של אנשים עם מוגבלות בראייה 24
- ו. קצבת ניידות 26
- ז. שירותי הסעה פרטיים מותאמים 28
- ח. מכשירי ניידות והליכה 30
- אתרי אינטרנט ומספרי טלפון חשובים 34

לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, ניתן שירות תחבורה ציבורית חייב להתייחס בשוויון לנוסעיו ועל כן אסור לו להפלות אדם בגלל מוגבלותו.

לפי החוק, יש לעיור המלווה בכלב נחייה זכות להשתמש בתחבורה ציבורית ככל אדם ואסור לנותן השירות להפלות אותו. כך למשל אסור לגבות תשלום נוסף או לאסור על כניסתו של הכלב.

מיהו נתן שירות תחבורה ציבורית?

חברה או אדם המסיעים נוסעים. המסיעים העיקריים הם חברות אוטובוס (אגד, דן וחברות פרטיות) ונהגיהן, רכבת ישראל, ומסיעים פרטיים כמו מוניות וחברות להשכרת רכב.

מה כולל האיסור על הפליה?

לנתן שירות תחבורה ציבורית אסור לנהוג באופנים הבאים:

- לסרב לתת לאדם עם מוגבלות להשתמש או ליהנות מהשימוש בשירות התחבורה.
- לקבוע תנאי שלא ממין העניין המונע או מגביל את השימוש בשירות התחבורה.

דוגמה:

לנהג מונית אסור לסרב להעלות נוסע עיוור או נוסע בכיסא גלגלים, ועל פי הנחיות משרד התחבורה הוא אף חייב לסייע לנוסע בכניסה למונית וביציאה ממנה, וכן בהטענת מטען ופריקתו.

אולם לפי החוק נהג מונית אינו חייב להתאים את המונית להסעת אדם בכיסא גלגלים ממנוע.

תחבורה ציבורית צריכה להיות נגישה לאנשים עם מוגבלות. החוק מחייב את חברות התחבורה להנגיש עוד ועוד כלי תחבורה בכל שנה. עד שנת 2014 כל כלי התחבורה (להוציא אוטובוסים בין-עירוניים) והתחנות יצטרכו להיות נגישים, אך עד אז מומלץ להתקשר למוקדי המידע לפני השימוש בתחבורה כדי לברר מהי רמת הנגישות של כלי התחבורה והתחנות בהווה.

לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות על כל אמצעי התחבורה הציבורית הבאים להיות נגישים:

• אוטובוסים בקווים עירוניים • רכבות • מטוסים • אניות

אוטובוסים בין-עירוניים אינם חייבים בנגישות, חוץ מהוראות מסוימות הנוגעות לנגישות חושית (כפי שיפורט בהמשך).

אוטובוסים בקווים עירוניים

קו עירוני הוא מסלול נסיעה בתוך יישוב או בין כמה רשויות מקומיות שכנות ורצופות במרחב. סימן ההיכר של קו עירוני הוא אוטובוסים נמוכי רצפה. באוטובוסים ישנים (שנרשמו לפני 2003) חייבים להיות אמצעי ההנגשה הבאים:

- שלט המורה על מספר הקו בחזית האוטובוס.
- לחצני עצירה, מאחזי יד ובלטות בצבע צהוב.
- פתחי כניסה, פתחי יציאה וקצות מדרגות מסומנים לכל רוחב הסף בפס אזהרה.
- שלושה מקומות ישיבה לאנשים עם מוגבלות הנעים בלא כיסא גלגלים, ובהם מקום ישיבה אחד לאדם עיוור המלווה בכלב נחייה, וזאת במחצית הקדמית של כל אוטובוס משני צדי המעבר.
- מערכת כריזה פנימית להכריז על התחנה.

אוטובוסים חדשים (שנוספו לאחר שנת 2003), חייבים גם בהגשות הבאות:

- דלת כניסה רחבה (יותר מ-100 ס"מ).
- מתקן הרמה לכניסה ויציאה של נוסע על כיסא גלגלים וכן מנגנון למניעת תזוזה של האוטובוס בעת הפעלת המתקן.
- מקום מתאים לכיסא גלגלים ולידו לחצן עצירה ייחודי. יש הוראות מפורטות הנוגעות לעיגון כיסא גלגלים באוטובוס כדי להבטיח את יציבותו בשעת הנסיעה.
- מסעדי יד, אם יש, צריכים להיות ניתנים להרמה.
- מערכת כריזה פנימית (לנוסעים באוטובוס) וחיצונית (לשימוש הממתינים בתחנה).
- מספר הקו ויעד הנסיעה בחזית האוטובוס, ומספר הקו על שלט בצד האוטובוס הפונה למדרכה וכן בגב האוטובוס.

גישור בין האוטובוס לרציף התחנה:

הגישור נעשה באמצעות כבש (רמפה) ידני או אוטומטי. הנחתו היא באחריות נהג האוטובוס.

אוטובוסים בין-עירוניים

אוטובוסים בין-עירוניים אינם מחויבים כיום בנגישות. בעתיד תחול על חברות ההסעה חובה לספק אוטובוסים בין-עירוניים עם נגישות חושית בלבד, אולם גם חובה זו טרם אושרה בכנסת.

תחנות אוטובוס

תחנות האוטובוס חייבות באמצעי הנגישות הבאים:

- מדרכה נגישה אל התחנה.
- על הרשות המקומית לדאוג לכך שבצמוד לתחנה, בצד הפונה לכיוון הגעת האוטובוס, תהיה רחבת היערכות פנויה ממכשולים, וזאת כדי שיהיה אפשר להניח כבש בין האוטובוס למדרכה לאדם על כיסא גלגלים, ויהיה לו מרחב תמרון נאות.
- מפעיל קו השירות חייב להתקין שלטים ללקווי ראייה עם פרטי הקו ויעד הנסיעה. הכוונה לשני סוגי שלטים: שלט בכתב גדול, ושלט מישוש ובו גם כתב ברייל.
- אם יש סכנת המתנה בתחנה, הרצפה שלה צריכה להיות בגובה המדרכה. אורך הספסל בתחנה יחושב כך שישאיר מקום פנוי לאדם בכיסא גלגלים.

תחנות מרכזיות ותחנות רכבת

כל תחנות הרכבת צריכות להיות מוגשות עד שנת 2012, וכל תחנות האוטובוס המרכזיות צריכות להיות מוגשות עד שנת 2014.

תחנות מרכזיות של אוטובוסים ותחנות רכבת יונגשו באופן הבא:

- תותקן דרך נגישה מתחנות האוטובוס שמחוץ לתחנה המרכזית אל פתח התחנה המרכזית.
- הכניסות לתחנה וכל המתחם של התחנה יהיו נגישים.
- מידע על לוחות זמנים יהיה נגיש ויימסר גם בפקס ובטלפון ויוצג בכתב גדול.
- בעמדת המודיעין יותקן זמזם המשמיע צליל בתדר נמוך (לאנשים עם לקות ראייה) והיא תסומן בצבע מנוגד לסביבה.
- עמדת טלפון תהיה נגישה לשימוש אדם בכיסא גלגלים.
- מדרגות, קירות, דלתות ומחיצות שקופים יסומנו.
- אם מוצבות מכונות אוטומטיות לקבלת מידע או להנפקת כרטיסים, במכונה אחת לפחות יהיו הוראות שימוש בכתב מישוש ובכתב ברייל.
- בלוחות מידע אלקטרוניים המציינים מועדי נסיעה ויעדים יוצג המידע בצבע צהוב על רקע כהה ובתווים שאינם נעים לרוחב הלוח.

רכבות

רכבות יונגשו באופן הבא:

- רכבת ישראל תפרסם את התחנות הנגישות.
- בכל רכבת יהיה קרון נגיש אחד לפחות, והוא יסומן בסמל הנגישות. בקרון נגיש יהיו:
 - דלת רחבה, מעבר ומקומות ישיבה המונגשים לאנשים הנעים בכיסא גלגלים.
 - מסעדי יד מתרוממים במקומות המיועדים לאנשים עם מוגבלויות.
 - מקומות ישיבה ייעודיים לאנשים עם מוגבלויות (לקויי ראייה, אנשים הנעים בכיסאות גלגלים).
 - אמצעים חזותיים וקוליים להודעה על התחנות.
 - סימון פתחים, מדרגות, מאחזי יד ובליטות.
- אדם לקוי ראייה שיודיע למוקד השירות של הרכבת על מועד נסיעתו ויעדה מראש (12 שעות לפני נסיעתו לכל המאוחר), יקבל סיוע מעובד הרכבת.
- אדם הנע בכיסא גלגלים יודיע למוקד השירות של הרכבת על מועד נסיעתו ויעדה מראש (12 שעות לפני נסיעתו לכל המאוחר), כדי שעובד הרכבת יפעיל מתקן הרמה.
- אדם לקוי ראייה או אדם הנע בכיסא גלגלים הנוסע בקביעות יכול להודיע על כך מראש למוקד השירות.

החובה להנגיש קרון אחד בכל רכבת תחול באופן הדרגתי עד שנת 2014.

מטוסים

חובה על מפעיל קו תעופה שלפחות באחד מכל שלושה מטוסים שלו ובכל מטוס חדש (לאחר 2003) יהיו אמצעי ההנגשה הבאים:

- במטוס ובו 60 מושבים ויותר יהיה כיסא גלגלים מיוחד* לרשות נוסע הנע בכיסא גלגלים.
- במטוס עם שני מעברים או יותר ותאי שירותים יהיה תא שירותים אחד נגיש לכיסא הגלגלים המיוחד.
- במטוס ובו 30 מושבים ויותר מחצית או יותר ממסעדי היד הגובלים במעבר יהיו ניתנים להרמה, הורדה או הסרה.

על פי החוק אדם עם מוגבלות יודיע מראש לחברת התעופה על עלייתו לטיסה (48 שעות לפני הטיסה לכל המאוחר) ואז יובטחו לו התנאים הבאים:

- כיסא גלגלים מיוחד.
 - ליווי מתאים בשדה התעופה מדלפק הציק-אין עד מקום הישיבה במטוס לפני ההמראה, ומהמטוס עד היציאה משדה התעופה אחרי הנחיתה.
 - הטענת כיסא הגלגלים באופן שיהיה ניתן להעמידו לרשות בעליו מיד אחרי הירידה מהמטוס.
- בפועל שירות זה ניתן לא אחת גם ללא הודעה מראש.

* מהו כיסא גלגלים מיוחד?

זהו כיסא גלגלים צר המתאים למעבר במטוס. נוסע עם מוגבלות נעזר בכיסא גלגלים מיוחד בעזרת צוות הקרקע כדי להגיע מפתח המטוס למקום מושבו וכן במשך הטיסה כדי להגיע ממקום מושבו לתא השירותים הנגיש.

תעודת זכאות

אדם עם מוגבלות המקבל קצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי זכאי לתעודת זכאות מטעם משרד התחבורה, המקנה לו הנחה בתעריפי הנסיעה בתחבורה ציבורית. התעודה מזכה ב-33% הנחה בקניית כרטיסיות. (נשים מגיל 60 וגברים מגיל 65 אינם זכאים לתעודה זאת, שכן הם זכאים להנחה של 50% הניתנת לאזרחים ותיקים).

כיצד מקבלים תעודת זכאות?

הנפקת תעודת הזכאות נעשית במרכז בכל שנתיים לכלל הזכאים, ופעם בחודש מונפקות תעודות לזכאים חדשים על-פי עדכוני המוסד לביטוח לאומי. ככלל, אין צורך לפנות למשרד התחבורה והתעודות נשלחות לכתובתו של כל זכאי באופן אוטומטי. במקרה שהתעודה אינה מגיעה או אובדת יש לפנות למפקח על התעבורה הציבורית או להתקשר למוקד המידע הארצי בטלפון *5678.

בנוסף, עם הצגת תעודת נכה זכאי אדם עם מוגבלות להנחה של 10% בכל נסיעה בין-עירונית.

הנחה לאנשים עם לקות ראייה

אדם בעל תעודת עיוור או לקות ראייה ממשרד הרווחה, ובמקרים מסוימים גם מלווהו, זכאים להטבות הבאות עם הצגת התעודה:

- נסיעה חינם בקווים עירוניים עד תעריף של 14 ש"ח. המלווה חייב בתשלום מלא.
- בקווים עירוניים שעלותם מעל 14 ש"ח לנסיעה ובקווים בין-עירוניים זכאים בעל התעודה ומלווהו להנחה של 50% ממחיר הנסיעה.
- עיוור ללא מלווה זכאי לנסוע עם כלב נחייה ללא תשלום נוסף.
- אדם המלווה עיוור עם כלב נחייה ישלם את מלוא מחיר הנסיעה.
- ברכבת ישראל זכאי בעל התעודה לפטור מלא ממחיר הנסיעה והמלווה זכאי להנחה של 50%. עם זאת, בקווי פרברים של רכבת ישראל חייב המלווה בתשלום מלא.

לידיעתכם: הזכאות להנחה בתחבורה ציבורית ולהסעות למסגרות ייחודיות (להלן) אינה מעוגנת בחוק אלא ניתנת מכוח נהלים פנימיים שבין משרד התחבורה למשרד האוצר, ועל כן תלויה בתקציב השנתי של משרד התחבורה.

משרד הרווחה הוציא הוראות בנוגע להסעות של אנשים עם מוגבלות למסגרות ייחודיות כמו מסגרת פנאי לאחר הלימודים או מסגרת תעסוקה. יש שהשירות ניתן בכסף (השתתפות במימון ההסעה) ויש שהוא ניתן ישירות (כלומר מתן ההסעה עצמה). להלן הזכאויות לפי יעדי הנסיעה ולפי המוגבלות שיש לנוסע.

הסעת תלמידים עד גיל 21 למסגרת פנאי לאחר הלימודים בבית הספר

1. הנוסע: תלמיד עם מוגבלות גופנית, חושית או התפתחותית (חוץ מאוטיזם).

היעד: מסגרת יום מחוץ לבית הספר לתלמידים של החינוך המיוחד אחרי שעות הלימודים (צהרון, מתני"ס, מועדון חברתי).

הזכאות: הסעה הלוך ושוב.

חשוב לדעת: הרשות המקומית ממונה על ביצוע ההסעות. השירות אינו ניתן לתלמיד אשר הוריו מקבלים עבורו קיצבת נידות מהמוסד לביטוח לאומי. כאשר מסגרת הפנאי נמצאת בבית הספר ומתקיימת מיד לאחר סיום יום הלימודים, ההסעה ממומנת בפועל לא אחת ע"י משרד החינוך.

השתתפות המחלקה לשירותים חברתיים מוגבלת ל-7 נקודות זיכוי* (כלומר כ- 1,380 ש"ח). מותר לדרוש מההורים השתתפות בגובה נסיעה בתחבורה ציבורית.

הגוף המספלי: המחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים.

נקודות זיכוי - מינואר 2009
נקודת זיכוי שווה 197 ש"ח.
התעריף של נקודת זיכוי
מתעדכן מעת לעת בטבלת
התעריפים של משרד
הרווחה.

2. הנוסע: תלמיד עם מוגבלות שכלית ברמת תפקוד סיעודי, טיפולי, או עם בעיות התנהגות קשות.

היעד: מסגרת יום סיעודית או טיפולית מתום יום הלימודים עד השעה 19:00 (כולל זמן הנסיעה).

הזכאות: הסעה הלוך ושוב וליווי.

תנאי נוסף: על התלמיד להתגורר בביתו (ולא במערך דיור).

הגוף המטפל: המחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים.

הערה: בפועל יש מחלוקת בין משרד החינוך למשרד הרווחה בעניין הפרשנות על הוראות אלה ובמקרים רבים השירות לא ניתן כמעט.

מעונות יום שיקומיים - קיימת
זכאות מכח חוק להסעות ולליווי למעונות יום שיקומיים המיועדים לפעוטות עד גיל 3 עם מוגבלות. לדף מידע על הזכאות ניתן לפנות ל'בזכות'

02-6521308

תחבורה למרכז יום או למעון יום

1. הנוסע: אדם שהוא עיור וחירש וכן אדם עם מוגבלות גופנית קשה.

מהי מוגבלות גופנית קשה? אדם עם קשיי תפקוד בתחום המוטורי או עם 100% נכות רפואית לצמיתות, ותלות בזולת בשניים מתפקודי היום-יום לפחות (אכילה, הלבשה, רחצה, נידות ושליטה בסוגרים).

היעד: מרכז יום. זוהי מסגרת לאנשים עם מוגבלות שאינם יכולים להשתלב במסגרת תעסוקתית.

הזכאות: הסעה הלוך ושוב וסיוע בעלייה לרכב ובירידה ממנו.

חשוב לדעת: עם קבלת הזכאות למרכז יום, הזכאות להסעה היא אוטומטית.

אלה כמה מתנאי הקבלה למרכז יום:

- גיל 18 עד 55.
 - האדם מתגורר בדירה בקהילה או הוסטל (ולא במוסד).
 - האדם אינו משובץ במסגרות שיקום אחרות.
 - תפקודו חסר ברוב תחומי החיים ותלותו בזולת רבה.
- תיתכן דרישה להשתתפות עצמית בהסעה.

הגוף המספק: המחלקה לשירותים חברתיים באזור

המגורים, השירות מסופק בפועל באמצעות

עמותות מפעילות כגון "אילן".

נקודות זיכוי - מינואר 2009
נקודת זיכוי שווה 197 ש"ח.
התעריף של נקודת זיכוי
מתעדכן מעת לעת בטבלת
התעריפים של משרד
הרווחה.

2. הנוסע: אדם עם מוגבלות שכלית

היעד: מעון יום טיפולי.

הזכאות: הסעה הלוך ושוב. במקרים חריגים ניתן גם ליווי מיוחד

לקבוצה קטנה או ליחיד.

תנאים עיקריים:

- גיל 21 ויותר.
- אין תחבורה ישירה וסדירה למסגרת.
- השתתפות עצמית בגובה נסיעה עירונית. אם הנוסע מקבל קצבת ניידות עליו לשאת בהוצאות הנסיעה והליווי בגובה קצבת הניידות, אך לא יותר ממחיר הנסיעה והליווי.

הגוף המטפל: המחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים.

3. הנוסע: אדם עם אוטיזם

היעד: מרכז יום טיפולי.

הזכאות: השתתפות בהוצאות נסיעה וליווי. אדם עם אוטיזם המטופל במרכז יום טיפולי זכאי להשתתפות בהוצאות הנסיעה אם אינו מסוגל להגיע למסגרת בכוחות עצמו.

תנאים עיקריים: השתתפות בהסעות היא בגובה 8 נקודות זיכוי* לכל היותר, ובהסעה וליווי גם יחד היא 12 נקודות לכל היותר.

השתתפות עצמית: אם מתקבלת עבור האדם עם האוטיזם קצבת ניידות, הרי שיש לשאת בהוצאות הנסיעה והליווי עד גובה קצבת הניידות. אם לא מתקבלת קצבת ניידות, יש להשתתף בהוצאות נסיעה בתחבורה ציבורית עירונית הלוך ושוב.

הגוף המטפל: המחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים.

תחבורה למסגרת תעסוקה מוגנת

1. הנוסע: אדם עם מוגבלות גופנית או מוגבלות בראייה.

היעד: מסגרת תעסוקה מוגנת בפיקוח אגף השיקום שבמשרד הרווחה: השירות לשיקום בקהילה או השירות לעיוור.

הזכאות: השתתפות במימון הסעות.

תנאים עיקריים:

- גיל 18 עד 65.
- אדם שאין לו רכב ולא ניתן עבורו רכב או קצבת ניידות לאדם אחר המתגורר עמו בקהילה.
- מגבלה בניידות: ועדת הניידות שליד לשכת הבריאות המחוזית של משרד הבריאות קבעה לו 60% נכות או יותר בניידות.

או:

אדם שאינו יכול להשתמש בתחבורה ציבורית באופן עצמאי בשל מוגבלותו, ולא ניתן לאדם אחר המתגורר עמו בקהילה רכב או קצבת ניידות עבורו.

אם יכול אדם להשתמש בתחבורה ציבורית, אך אין תחבורה ציבורית מתאימה או מקום העבודה מרוחק מביתו 6 ק"מ ויותר, יהיה האדם זכאי.

- מבחני הכנסה.

הערה: ההשתתפות העצמית משתנה בהתאם לגובה ההכנסה של הנזקק וזכאותו לקצבת ניידות.

הגוף המטפל: המחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים.

2. הנוסע: אדם עם מוגבלות שכלית

היעד: מסגרת מע"ש (תעסוקה מוגנת).

הזכאות: הסעה הלוך ושוב. במקרים חריגים ניתן גם ליווי מיוחד לקבוצה קטנה או ליחיד.

תנאים עיקריים:

- גיל 21 ויותר.
 - אין תחבורה ישירה וסדירה למסגרת.
 - השתתפות עצמית בגובה נסיעה עירונית. אם הנוסע מקבל קצבת ניידות עליו לשאת בהוצאות הנסיעה והליווי בגובה קצבת הניידות, אך לא יותר מעלות הנסיעה והליווי.
- הגוף המטפל:** המחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים.

דמי ליווי לשם עזרה בניידות

הזכאות: תשלום לסיוע לאדם עם מוגבלות בראייה (עיור או כבד ראייה) להשתלב בפעילות בקהילה.

תנאים עיקריים:

- גיל 18 ויותר.
- עם מוגבלות בראייה על פי המפורט בנהלים של משרד הרווחה.
- בעל תעודת עיוור או לקוי ראייה.

הערות: בדיקה לקבלת תעודת עיוור או לקוי ראייה כוללת בדיקת זכאות לדמי ליווי.

גובה דמי הליווי נקבע לפי גילו ומעמדו של האדם (עובד/ אינו עובד/ סטודנט), והוא משתנה אם האדם מקבל קצבת שירותים מיוחדים מהמוסד לביטוח לאומי.

הגוף המטפל: השירות לעיוור במשרד הרווחה (רח' יד חרוצים 10, ירושלים).

כלב נחייה לעיוור

הזכאות: אדם בעל תעודת עיוור או לקוי ראייה זכאי לכלב נחייה.

תנאים עיקריים:

- עיוורון מוחלט או שרידי ראייה מעטים.
- יכולת התמצאות וניידות בצורה עצמאית עם מקל.
- מצב בריאות המאפשר להחזיק ולהפעיל כלב נחייה.
- תנאי דיור מתאימים להחזקת כלב.
- פעילות יום-יומית הכרוכה בניידות.
- אישור מבית ספר מורשה לכלבי נחייה.

הערה: אדם שברשותו כלב נחייה באישור השירות לעיוור, זכאי לקצבה להחזקת כלב נחייה.

הגוף המטפל: יש לפנות לבית ספר לכלבי נחייה ולהגיש בקשה.

גמלת ניידות מעניקה הטבות לאנשים מוגבלים בניידות בשל לקויות ברגליים בלבד. אלה ההטבות הנכללות בגמלת הניידות:

- קצבת ניידות חודשית לבעל רכב (השתתפות בהוצאות השימוש ברכב).
- קצבת ניידות חודשית לאדם שאין לו רכב למימון הוצאות ניידות.
- תוספת קצבה לאדם שהמרחק מביתו למקום עבודתו וחזרה הוא 40 ק"מ לפחות.
- הלוואה לרכישת רכב חדש.
- הלוואה למימון מסים לקניית רכב חדש.
- הלוואה לקנייה והתקנה של אבזרים ברכב מסוג "ואן".
- החזר הוצאות לקנייה והתקנה של אבזרים ברכב פרטי.
- הלוואה לקנייה והתקנה של מתקן הרמה לכיסא גלגלים לרכב.
- לימוד נהיגה.
- שירותי גרירה.

**פרטים על זכאות לגמלת
נכות ולהטבות שונות
מצוינים באתר המוסד
לביטוח לאומי.**

יש עמותות וחברות המספקות שירותי הסעה ייחודיים המותאמים לאנשים עם מוגבלות. שירותים אלה אינם מעוגנים בחוק והם ניתנים לפי אמות מידה שקובעים נותניהם. חלק מההסעות ניתנות בתשלום וחלק ללא תשלום. להלן רשימה חלקית בלבד של מסיעים:

יד שרה, שירותי הסעות לאנשים בכיסא גלגלים:

1-700-501-800,

www.yadsarah.org.il

עזר מציון, שירותי הסעות לקבלת שירות רפואי

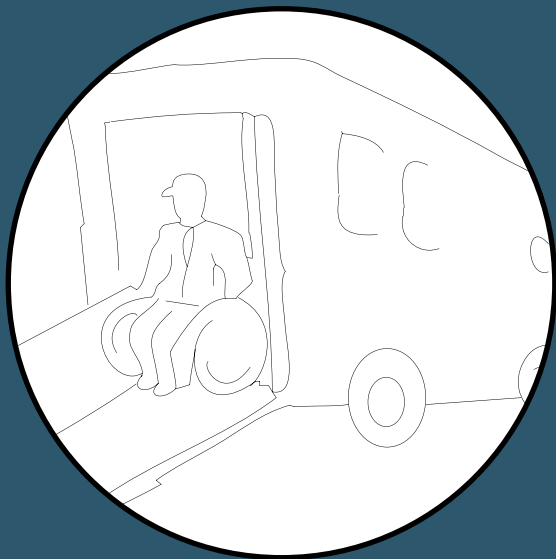
לאנשים עם מוגבלות בכיסא גלגלים או על אלונקה:

03-6144668 ;03-6144666 www.ami.org.il

דרכי מרים, שירותי הסעות לחולי סרטן בירושלים

וסביבתה: 02-5325643

www.darheimiriam.org.il

משרד הבריאות משתתף במימון קניית מכשירי הליכה ומכשירי ניידות ושיקום. להלן פירוט הזכאות למכשירי הליכה וניידות.

מהם מכשירי הליכה וניידות?

מכשיר ניידות: כיסאות גלגלים ידניים, כיסאות גלגלים ממונעים, כיסאות שירותים, כיסאות טיולון, כריות ישיבה לכיסאות גלגלים, הליכונים, מקלות הליכה ועוד.

מכשיר הליכה: תותבות רגליים, אורתוזות (מכשירי הליכה), נעליים מיוחדות.

מי מגיש את הבקשה?

האדם עם המוגבלות או הגורם המקצועי המפנה, בדרך כלל קופות החולים. גם המשפחה של האדם, שירותי הרווחה, ארגוני התנדבות ובתי ספר לחינוך מיוחד רשאים להגיש בקשה.

למי מגישים את הבקשה?

ללשכת הבריאות האזורית של משרד הבריאות, המחלקה לחולים כרוניים.

מי זכאי למכשיר הליכה וניידות?

אדם עם מוגבלות קבועה הזקוק למכשיר הליכה וניידות ומתגורר בקהילה.

מי אינו זכאי למכשיר הליכה וניידות?

אדם שחל עליו הסדר אחר:

- נפגע תאונת עבודה או פעולת איבה שהמוסד לביטוח לאומי מכיר בו.
- נפגע צה"ל שמשרד הביטחון מכיר בו.
- נפגע תאונת דרכים מספטמבר 1976 ואילך.
- נפגע פעולות הנאצים שמשרד האוצר הכיר בנכותו.
- נכה המאושפז במוסד סיעודי, בית חולים או מוסד של משרד הרווחה. אדם בקבוצה זאת זכאי להשתתפות משרד הבריאות במימון מכשיר הליכה בלבד.*

שלבי הטיפול בבקשה

1. קופת החולים - האחות והרופא המטפל ממלאים טופס מיוחד.
2. ביקור בית - פיזיותרפיסט מטעם קופת החולים יבקר בבית המבקש ויבדוק את תפקודו שם. אחר כך ישלים את טופס הבקשה.
3. משרד הבריאות - הבקשה תועבר למשרד הבריאות על-ידי קופת החולים או מגיש הבקשה.

* יש מחלוקת בין משרד הרווחה למשרד הבריאות על מימון מכשירים אחרים (למשל כיסא גלגלים) לאנשים המתגוררים במוסד שבפיקוח משרד הרווחה.

מה גובה השתתפות המדינה במימון?

גובה השתתפות משרד הבריאות הינו 75% מהמחיר שנקבע על פי סוג המכשיר:
מכשיר מקבוצה 1: מכשירים שנקבע להם מחיר מרבי (אין זה בהכרח מחירו המלא של המכשיר).
מכשיר מקבוצה 2: מכשירים שיש להציג שלוש הצעות מחיר לקנייתם. מחיר המכשיר ייקבע על פי ההצעה הזולה ביותר.

מה גובה ההשתתפות של המבקש?

המבקש משתתף ב-25% מהסכום המרבי שנקבע להשתתפות במימון, או ב-25% ממחיר המכשיר. אולם אם המבקש מתקשה לממן את חלקו בקניית המכשיר, ניתן לפנות לעובדת הסוציאלית בלשכת הבריאות כדי לקבל הקלות.

כיצד מתבצעת הקנייה עצמה?

לאחר שמשרד הבריאות מאשר את הבקשה, המבקש פונה ללשכת הבריאות כדי לקבל את המכשיר, או קונה אותו בעצמו. **ייתכן שאישור הקנייה ינתן לספק מורשה בלבד.** האישור תקף חצי שנה. אדם המתקשה לבצע את הקנייה בעצמו יכול לפנות ללשכת הבריאות והוא יקבל עזרה.

האם ניתנת עזרה בתיקון המכשיר?

מכשירים עם מנגנון חשמלי - משרד הבריאות משתתף במימון תיקון מכשירי ניידות עם מנגנון חשמלי דוגמת כיסאות גלגלים ממונעים. גובה השתתפות משרד הבריאות הוא 90% ממחיר התיקון.

מכשירי ניידות ידניים - משרד הבריאות משתתף במימון תיקונים של מכשירי ניידות ידניים רק של קבוצת האוכלוסייה הפטורה מהשתתפות עצמית.

מכשירי הליכה - משרד הבריאות משתתף במימון תיקונים למכשירי הליכה בגובה 90% ממחיר התיקון. אדם המתקשה לממן תיקון רשאי לפנות לעובדת הסוציאלית בלשכת הבריאות ולברר דרכה אם יוכל לקבל פטור מהשתתפות עצמית.

**לפרטים נוספים
יש לפנות ללשכת
הבריאות הקרובה
למקום המגורים.**

מקל נחייה - אדם עיוור זכאי
לסבסוד של משרד הרווחה
של עד 90% מעלות מקל
נחייה, עד 4 מקלות בשנה.
השירות ניתן באמצעות
המרכז לעיוור בישראל.

אגד :

www.egged.co.il מרכז שירות לקוחות: 03-6948888.

דן:

www.dan.co.il מרכז שירות לקוחות: 03-6394444.

רכבת ישראל:

www.rail.co.il

מספר הטלפון של רכבת ישראל לתיאום נסיעה של אדם עם מוגבלות:

03-6117020.

משרד התחבורה (כרטיסי זכאות):

www.mot.gov.il

(דף הבית - רישוי ופיקוח - תחבורה ציבורית - אוטובוסים מידע לנהג ולנוסע - כרטיסי נסיעה והנחות).

ביטוח לאומי (קצבת ניידות):

www.btl.gov.il (דף הבית - קצבאות והטבות - ניידות)

משרד הבריאות (מכשירי שיקום וניידות):

www.health.gov.il

(דף הבית - שירותים לאזרח - מכשירי שיקום וניידות; או ביחידות המשרד - יחידה ארצית למכשירי שיקום וניידות).

משרד הרווחה - לקריאת הוראות התע"ס (תקנון עבודה סוציאלית)
המתייחסות לפרקים ד-ה: www.molsa.gov.il (דף הבית - תקנון ותעריפים
(תע"ס) - תקנון עבודה סוציאלית).

מקור הזכויות שפורטו בחוברת זו לפי סדר הופעתם:

- הזכות לשוויון בשירותי תחבורה ציבורית (פרק א):
חוק איסור הפליית עיוורים המלווים בכלבי נחייה,
תשנ"ג-1993.
- נגישות של תחבורה ציבורית (פרק ב): תקנות שוויון
זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי
תחבורה ציבורית), התשס"ג-2003.
- זכאות להסעות למסגרות ייחודיות (פרק ד):
1. הסעות למסגרת פנאי לאחר בית הספר
לתלמידים עם מוגבלות גופנית, חושית או
התפתחותית - תע"ס * 5.16 סעיף 3.3 (1.1.2009).
 2. הסעות למסגרת פנאי לאחר בית הספר
לתלמידים עם מוגבלות שכלית ברמת תפקוד
סיעודי, טיפולי או בעיות התנהגות קשות - תע"ס
14.24 סעיף 6 (1.1.2008).
 3. הסעות למרכז יום לאדם עם מוגבלות גופנית קשה
- תע"ס 5.23 ס' 7.1 (1.10.2005).
 4. הסעות למעון יום לאדם עם מוגבלות שכלית -
- תע"ס 14.8 (1.1.2009).
5. הסעות למרכז יום טיפולי לאדם עם אוטיזם -
תע"ס 10.6 ס' 9-10 (1.8.2008).
 6. הסעות למסגרת תעסוקה מוגנת לאדם עם
מוגבלות גופנית או מוגבלות בראייה - תע"ס 5.11
מימון הסעות (1.5.2003).
 7. הסעות למסגרת תעסוקה מוגנת לאדם עם
מוגבלות שכלית - תע"ס 14.8 (1.1.2009).
- זכאויות נוספות של אנשים עם מוגבלות בראייה
(פרק ה):
1. דמי ליוני לשם עזרה בניידות - תע"ס 6.1 (1.3.2009).
 2. כלבי נחייה לעיוור - תע"ס 6.2 (1.8.2008).
- מכשירי ניידות והליכה (פרק ח): חוק ביטוח בריאות
ממלכתי, תשנ"ד-1994, סעיף 4 לתוספת השלישית.
- * הוראות תע"ס (תקנון עבודה סוציאלית) הינן הוראות
של משרד הרווחה והן מפורסמות באתר האינטרנט
של המשרד.

סייעו במידע:

נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות • משרד המשפטים • משרד הרווחה
והשירותים החברתיים • משרד הבריאות • משרד התחבורה • משרד החינוך
• המוסד לביטוח לאומי • עיריית דימונה • עיריית באר שבע • חברת אמאב
והארגונים: יד שרה, מטה מאבק הנכים, עזר מציון, דרכי מרים ועמותת שוויון
וצדק לנכים, אקי"ם.

החוברת הופקה במימון ג'וינט ישראל, קרן ג'ודי כהן לנגישות בהסעות לנכים
ומסד נכויות.

ארגון בזכות - המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלויות פועל לקידום
זכויותיהם של אנשים עם כל סוגי המוגבלות, לשילובם ולשיתופם בכל תחומי
החיים. אנשים עם מוגבלות, בני משפחה, אנשי מקצוע מזמנים לפנות למוקד
פניות הציבור של בזכות במקרים בהם נפגעה זכותו של אדם מחמת מוגבלות,
בטלפון 02-6521308; mail@bizchut.org.il www.bizchut.org.il

